

חכמת שלמה

תורות וסיפורים של ר' שלמה קרליבך

ובזכות זה ינצל בתוך התיבה, שנכנס בה עם כל משפחתו ושאר החיות והבהמות הנצרכים לקיום המין, הגם שאנו

חברים וידידים, אתם יודעים, למה יש אנשים ששונאים זה את זה?

מתפללים שמונה עשרה בכל יום שלשה פעמים באותם התיבות ולא נשתנה הנוסח לאלפים שנה, אבל מה שבין המילים, בצרכיו של כל אדם ומצבו, זה משתנה בכל רגע, זה נקרא תורה שבעל פה, את זה לא יכולים לכתוב, זה הסוד שבין כל אדם להקב"ה, ולכן בתפילה זה הזמן שכל אחת מתבודד עם הקב"ה, וכשאדם יודע באמת איך להאמין בה' יתברך ולהיות לבד עמו יתברך, אז מגעים לאחדות עם כלל עם ישראל, ויכול למסור את אמונת ה' לכל העולם כולו.

נוסיף עוד תורה מתוקה על התבודדות: יש התבודדות בין אדם לקדוש – ברוך הוא, ויש התבודדות בין אדם לעוד אדם.

אדם שלא יודע איך להתבודד עם עוד אדם, לא יודע איך להתבודד עם הקדוש-ברוך-הוא.

אדם שלא מתבודד עם אשתו, אדם שלא מתבודד עם הילדים שלו, כשהוא מתבודד עם הקדוש-ברוך-הוא, ה' יתברך אומר לו: תשמע, תעשה לי טובה, תתבודד קודם עם הילדים שלך, תתבודד עם אשתך, תתבודד עם בני אדם שצריכים אותך.

ראיתם פעם אדם ניגש אל חברו כדי לומר לו משהו, וחברו בכלל לא מתייחס אליו?

מה הבעיה שלו? הוא מעולם לא התבודד. אולי הוא מתפלל שלוש תפילות ביום, אבל הוא מעולם לא התבודד.

בגלל שחושבים שהם באמת יודעים להכיר את השני ולמדוד מי הוא 'באמת'.

וכן למה יש הורים שצועקים על ילדיהם?

בגלל שחושבים שבניהם הם רחוקים כל כך מהדרך הטובה.

אבל דעו נא, כי לעולם אי אפשר לדעת, כי כמו שברא הקב"ה את האדם בצלם אלוקים, וכיון שלא יכולים לראות את הקב"ה, כן לא יכולים לראות את האדם שעומד כנגדך, מה אתה יודע באמת כמה קדוש הוא, הוא יכול להיות צדיק נסתר ממש ואתה לא מרגיש את זה בכלל.

זה עיקר מה שלמד אותנו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שלעולם אתה לא יכול לדון את חבריך, ולא תוכל להשיג את מדריגתו בקדושה.

ולכן אני מברככם, שנזכה כולנו לעינים חדשות, עינים טהורות, עינים עמקות, שנוכל להסתכל על כל בן אדם הרבה יותר עמוק, בהסתכלות חדשה, שיהיה ברור לנו בעמוק שאי אפשר כלל להשיג את קדושת עם בני ישראל.

הבעל שם טוב אומר שתיבה פירושו תיבות התפילה, שצרכים כ"כ להתפלל בכל הכח והכוונה עד שיאירו התיבות שיצאו מפיו, וזה מה שצווה השם יתברך את נח שילמד את סוד התפילה.

אדם שלא יודע
איך להתבודד עם
עוד אדם, לא יודע
איך להתבודד עם
הקדוש-ברוך-
הוא.

אם אתה אוהב מישהו לעולם אל תתעלם מימנו. כשאתה אוהב זאת אומרת שהאדם שאתה אוהב הוא קיים. להתעלם ממישהו פירושו בשבילי אתה 'לא קיים' אם אתה באמת אוהב מישהו ואצלו אתה 'לא קיים' זה באמת כואב...

סיפור נשמה

שסיפר ר' שלמה קרליבך

רבי נחמן מברסלב מספר סיפור על חוטב עצים עני שמצא יהלום מתחת לעץ ביער. כשבא לכפרו הראה את היהלום לכמה אנשים ושאל: 'כמה, לדעתכם, שווה היהלום הזה?' וכולם אמרו: 'אנחנו לא יודעים להעריך את שווי. נראה שהוא שווה מיליונים. אבל סע למוסקבה – שם יודעים.' נסע חוטב העצים למוסקבה. לא היה לו רובל בכיס, אבל הוא סמך על היהלום.

באכסניות שבדרך היה מזמין סעודות כיד המלך. וכשהיה בעל הבית שואל אם יש לו ממה לשלם, היה עונה: 'לצערי, אין לי מזומנים, כרגע. אבל יש לי את האוצר הזה.' אז היה מוציא את היהלום, לעיניו ההממות של בעל האכסניה, שאם כי לא הבין ביהלומים העריך שהיהלום שווה מיליונים, ומיד אמר: 'אני סומך עליך. וכשתשוב ממוסקבה ותעבור דרכנו, נשמח לשרת אותך שוב.'

כשהגיע למוסקבה אמרו לו המומחים: 'מעולם לא ראינו יהלום מופלא שכזה, ולצערנו אין לנו כאן את הציוד הדרוש כדי להעריך את ערכו המדויק. תצטרך לנסוע ללונדון – שם יושבים המומחים הגדולים ביותר, ומן הסתם יוכלו לקבוע את שווי. פנה חוטב העצים לדרכו. הוא היה עדיין חסר מזומנים, אבל מה אכפת לו? הלא אוצר אדיר בכיסו... כשהגיע לעיר הנמל רצה לעלות לספינה המפליגה לאנגליה, אמרו לו: 'אתה צריך לקנות כרטיס.' 'אין לי כסף', ענה, 'אבל יש לי את האוצר הזה.' כשראה הקרבינט את היהלום המופלא אמר: 'הו! כבוד עצום הוא לנו לארח איש כמותך בספינתנו!' 'איזה איש עשיר!', חשב. 'אולי אחד האנשים העשירים בעולם.' נתן לו הקרבינט את חדרו הפרטי ודאג שיקבל את השירות הטוב ביותר. מלצר מיוחד עמד לרשותו בכל עת. גם משאר הנוסעים קיבל הרבה כבוד.

האמת היא שעדיין היה לבוש כמו קבצן עלוב, אבל למי אכפת? עשיר כמוהו יכול להתלבש איך שהוא רוצה... נכנס המלצר להגיש לו את סעודתו הראשונה, והניח על השולחן מפה נקיה. אתם מתארים לכם, נעבך – זו הפעם הראשונה בחייו שאוכל על מפה. בזמן הסעודה הניח חוטב העצים את היהלום על המפה. הוא רצה להסתכל בו כל הזמן – זה העניק לו הרגשת שמחה וביטחון מאין-כמותה. מדי פעם היה אומר בהתפעלות: 'ברוך ה'! זה הדבר הכי גדול בעולם! יום אחד, לאחר שסיים את סעודתו, נרדם ליד השולחן.

נכס המלצר ופינה את השולחן, ניער את המפה דרך החלון הפונה לים, ולא שם לב ליהלום...

כשהתעורר חוטב העצים והבין מה קרה, נתקף חרדה נוראה: 'אוי וי, געוואלד! אוצרי אבד לי! אתם יודעים, ידיד, מה אמר ר' נחמן, כשכב על ערש דווי לפני שנפטר? בשארית כוחותיו התרומם וצעק: 'יהודים! לעולם אל תתיאשו! לעולם אל תותרו! לעולם אל תרימו ידיים! אחרי כמאתיים שנה, עדין מהדדת קריאתו הקדושה, ואנחנו שומעים אותו מתחנן לכל אחד מאיתנו: 'אל תותר, יהודי! אל תתיאש מלהישמע לקריאת נשמתך. אל תריים ידיים! חוטב העצים ידע דבר אחד: אם יספר קרבינט שיהלומו אבד גם הוא יזרק דרך החלון... 'אני נוסע בספינה הזאת חניס, רק בגלל שחושבים שאני עשיר מופלא', אמר לעצמו, 'ובנתיים אפחד כאן לא יודע שפשטתי את הרגל. אז לא אספר.' ואתם מבינים רבותי, זה צריך להיות אמיתי. אסור לו להראות שום חוסר ביטחון. חוטב העצים החדיר לעצמו שהוא באמת עשיר מופלא.

שעה קלה אח"כ דופק הקרבינט בדלת 'אני צריך לדבר איתך'. אמר. לאחר שהתישב התחיל לספר: 'דע לך הייתי פעם הרפתקן, והסתובבתי בכל העולם. אחר כך הפסקתי, נהייתי אדם מסודר והגון, ונעשיתי קרבינט. עכשיו תקשיב: בעבר, שהסתובבתי בהודו, מצאתי אוצר גדול של אבנים טובות. רק עכשיו, לקראת ההפלגה הנוכחית, הצלחתי להכניס את האוצר לאונייה. אבל יש לי בעיה: אני רוצה להיכנס אם האוצר לאנגליה, ושם להתיישב ולחיות ממנו בשארית ימי. אבל המשטרה עוקבת אחרי כל הזמן, מפני שבעבר לא הייתי איש כל כך ישר, ואם אכניס את האוצר על שמי, זה יעורר את חשדם, והם עלולים לעצור אותי. אני יודע שאתה עשיר גדול, ואתה לא צריך את האוצר שלי. האם אכפת לך להכניס אותו על שמך? 'אין בעיה', אמר חוטב העצים, כאילו שהיה איזה דבר של מה בכך. הוציא הקרבינט טופס מביקורת המכס של הודו, החטים בו את חוטב העצים כאילו הוא בעל האוצר. הודה הקרבינט לידידו וביקשו: 'לפני שנרד מהספינה אתן לך את האוצר. תיקח אותו אתך, תעבור את המכס, ובלילה אבוא למלונך לקחת אותו מידיך.' ה'שלפער' שלנו היה איש הגון, ולא עלה דעתו לרמות את הקרבינט, חלילה.

לתרומות הערות והארות ולקבלת העלון למייל: 7carlebach@gmail.com, 054-8140220 (נתנאל)

נערך ע"י נתנאל גואלמן, השיחה לקוחה מהאתר של קשר – www.box.com/rashban

הסיפור לקוח מ'סיפורי נשמה' של שמואל זיוון

לעילוי נשמת: חיי – ר' אלעזר בן ר' גדליהו, שרה בת ציפורה פייגא, חייה יהודית בת הרב שלמה זלמן, ר' משה בן ר' זכריה, תמר בת ר' חיים שלמה, אברהם בן ר' אהרון צבי, זצ"ל.